

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32— K
Félévre	16— „
Negyedévre	8— „
Egy óra	2-70 „

Egyes szám ára 10 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS UNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 209. szám.

Péntek, szeptember 14.

A politika hirei. Kerenszki — Kornilov.

A képviselőház tegnapi ülése

A képviselőház tegnap délután 4 órakor folytatta a Wekerle kormány programjának tárgyalását. Az ülést 4 óra előtt Szász Károly elnök nyitotta meg. Megilletődéssel parentálja el Eleonóra bolgár cárnőt. Felhatalmazást kér, hogy a ház részvétét a bolgár szobranjéval közölje.

A felhatalmazást a Ház megadja.

Elnök jelentést tesz az ujonnan bevonult katonaképviselőkről, továbbá, hogy Szurmay Sándort a király a Mária Terézia rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Miskoczky Imre az allandó igazolási bizottság nevében jelentést tesz.

Wekerle Sándor az 1916. év második feléről szóló zárszámadási jelentést nyújtja be.

Elnök jelenti, hogy Platthy Györgynek engedélyt adott az iparcikkek árának maximalálásáról szóló sürgős interpelláció elmondására.

A kormányprogramhoz Fényes László, majd Polónyi Géza szól.

Polónyi után Sümegi Vilmos a székelység segélyzését sürgette, Urmánczy Nándor a hadseregben előforduló sérelmeket teszi szóvá, Hock János tiltakozik az ellen, hogy a választójogból valamit lealkudjanak.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy a választójog megalkotása mindenek előtt való. A hadseregben előforduló sérelmeket felhozni időszerűtlen. A hadsereg újjászervezésénél mindent megteszünk a magyar nemzetigényeinek kielégítésére. Ezek az igények sohasem állottak közelebb a megvalósuláshoz, mint most.

Apponyi Albert válaszol Pop Cicsó tegnapi felszólalására és kijelenti, hogy a tárgyalások folynak a román egyház főpapjaival rendeletének végrehajtásáról. Azon iparkodik, hogy meg egyezés jöjjön létre. Tiszának válaszolja, hogy azon elvekkkel, amelyek keresztülvitelére vállalkoztak, állanak vagy buknak. A választójog megalkotása parancsoló szükségesség, ennek elejtése katasztrófa-hoz vezethetne.

Pop Cicsó személyes kérdésben szólalt még fel, mire az ülés negyed kilenckor véget ért.

Közös miniszteri tanácskozás.

Budapest, szeptember 14. Délutáni telefonjelentés.

A magyar kormány több tagja ma Bécsbe utazik, hogy a holnapi közös miniszteri tanácskozáson részt vegyen. E célból Bécsbe megy Wekerle Sándor miniszterelnök, Gratz Gusztáv, gróf Serényi Béla, Mezőssy Béla, Földes Béla és gróf Hadik János miniszterek.

Az oroszországi táviratok ma az ottani eseményekről olyan zürzavaros összevisszasággal érkeztek, hogy azokból lehetetlen helyes képet alkotnunk az orosz polgárháború fejleményeiről. Kerenszki és Kornilov valóságos élethalálharcot vívnak egymással és seregeket vezetnek egymás ellen. Az első összeesapás állítólag Kornilov teljes győzelmével végződött, — így mondják legalább a semleges országokból érkező táviratok. Az entente oldalról érkező táviratok szerint Kornilov kalandos terve teljesen meghiúsult és a főhadiszállás megadta magát. A táviratok nagyobb része azonban Kornilovnak Kerenszkin arató győzelméről ad hírt és ha ezek a hírek fődik a tényeket, akkor Kerenszki bukása, talán a háború bukását jelenthetné Oroszországban.

Mai távirati híreink a következők:

London, szept. 14. A Morning Post jelenti:

Kornilov előrenyomuló csapatai megszállták a moszkvai vonal mentén Nisnij-Novgorodot és az ottani municiógyárat.

Stockholm, Haparandából érkező utasok beszélik, hogy Kornilov és Kerenszki csapatai Szentpétervár és Pakov között összeütköztek és Kornilov győzött, mert Kerenszki csapatainak egy része hozzá pártolt. Kornilov erre erélyesen üldözőbe vette a kormány csapatait.

Hága, szept. 14. **Kornilov csapatai Szentpétervár előtt megütköztek Kerenszki csapataival és Kornilov teljes győzelmet aratott.**

Berlin, szept. 14. A Lokalanzeiger-nek jelenti Haparandából:

Kornilov és Kerenszki csapatai Szentpétervár előtt megütköztek. Kerenszki serege tökéletes vereséget szenvedett és megfutamodott. A kormány seregét Kornilov erélyesen üldözi.

A megvert haderő, mely teljesen felbomlott állapotban menekül, nagyszámu nehéz ütegből, két hadosztály gyalogságból, két tüzérezredből, ugyanannyi kozákból, négy másik ezredből és egy vadász zászlóaljából állott.

Milano, szept. 14. Londonból jelenti.

Az egész orosz hadsereg Kornilov mellé állott.

A Secolo szerint ebből arra következtetnek, hogy Kornilov helyreállítja a cári uralmat és gyors békét köt.

Amsterdam, szeptember 14. Az entente szentpétervári diplomáciai képviselői közleményt adtak közzé, amelyben azt mondják, hogy a válság megoldására felajánlották közvetítésüket, hogy a vérontást elkerüljék.

A munkaügyi miniszter kijelentette, hogy **Kornilov kalandos terve végkép meghiúsult és a főhadiszállás megadta magát.**

Budapest, szeptember 14. Az Estnek jelenti Rotterdamból:

Szentpétervári jelentések szerint Kornilov felajánlotta, hogy bizonyos feltételek mellett kapitulál. A kormány feltétlen megadást követel.

A hírt eddig nem erősítették meg.

Stockholm, szeptember 14. A munkástanács lapja, az Izvesztija jelenti, hogy Kornilov és vezérkari főnöke Rukovszki tábornok hajlandónak nyilatkoztak volna a forradalmi törvényszék elé állni.

Stockholm, szept. 14. A Szentpétervárott hétfőn tartott minisztertanácsban Kerenszki megindultan jelentette, hogy a válság békés megoldására nincs semmi kilátás és a kardnak kell döntenie.

Röviddel ezután Kornilov hat mohamedán ezreddel az élén elindult Szentpétervár ellen.

Az első összeütközés éjjel történt, az ágyudörgést egész Pétervárig hallották.

Buvá hajó sikerek

Berlin, szept. 14. Délutáni telefonjelentés.

Buvárhajóink újabb 49.000 tonnát elsüllyesztettek, köztük egy 6000 tonnás csapatszállító gőzöst, mely utban volt Szaloniki felé.

A monarchia válasza megérkezett a vatikánba.

Lugano, szept. 14. Hir szerint Ausztria-Magyarország válasza a pápa jegyzékére, melyet a vatikánban a legnagyobb feszültséggel vártak, már megérkezett.

Németország válaszát holnapra várják.

Az új francia kormány.

Páris, szept. 14. A kormány végleg megalakult. Miniszterelnök és hadügyminiszter Painlevé, külügyminiszter Ribot lett. A kormánynak 11 államtitkára van.

Az államhatalom szabályozása a lengyel királyságban.

Bécs, szept. 14. A lengyel királyságban az államhatalom szabályozására vonatkozó királyi rendeletek 15-ikén megjelennek.

Grün János dr. — pénzügyi államtitkár.

Budapest, szept. 14. A hivatalos lap mai száma közli Grün János dr. miniszteri tanácsosnak pénzügyi államtitkárrá való kinevezését.

Az oroszországi felfordulás.

Kerenszki — generalisszimusz.

Szentpétervár, szept. 14. Hivatalos jelentés.

Az ideiglenes kormány **Kerenszkit** generalisszimusszá, **Alexejev** volt generalisszimust pedig a vezérkar főnökévé kinevezte.

Kerenszki generalisszimusz ma napiparancsot bocsátott ki a hadsereghez és flottához, amelyben ezeket mondja:

Egy erős hadseregzendülés kísérete, amelyet a volt generalisszimusz és néhány tábornok szervezett, teljes kudarcot szenvedett.

A vétkeket átadjuk a forradalmi törvényszéknek.

A zendülésnek vérontás nélkül való megszűnése igazolja az orosz nép jó szellemét. A hadsereg és flotta tisztjei és legénysége hűek maradtak a haza és a jogszerű kormány iránti kötelességükhöz.

Kornilov közeledik Szentpétervárhoz.

London, szept. 14. A Timesnek jelentik Szentpétervárról:

Kornilov előőrsei már Luga-Pavlovskon tul vannak.

Kornilov egy proklamációban kijelentette, hogy egyetlen kívánsága az országot mostani lehetetlen helyzetéből kimenteni. Esküszik rá, hogy a hatalmat csak addig tartja meg, amíg az alkotmányozó országgyűlés összeül.

Kornilov hiveinek száma gyarapszik.

London, szept. 14. A Daily Chronicle szerint a hadsereg tizedrésze **Kornilovot** támogatja. **Kornilovhoz** a front 43 tábornoka csatlakozott.

Szerdára várták az első összecsapást Kerenszki és Kornilov csapatai között.

Stockholm, szept. 14. A Svenska Dagbladet jelenti kedd reggelről:

Kerenszki a pétervári csapatok élére állott és elébe vonult **Kornilovnak**.

Szerdára várják az első összecsapást a városon kívül a hadsereg között.

Megkezdődtek Pétervárott az utcai harcok.

Frankfurt, szept. 14. A Frankfurter Zeitung-nak jelenti Stockholmból:

Ellenőrizhetlen és orosz körökben nagy izgatottságot keltő hírek szerint Szentpétervárott már utcai harcok dunnak a makszimalistákkal és a kozákokkal.

Szentpétervárt védelmi állapotba helyezték.

Páris, szept. 14. A Havas-ügynökség jelenti pétervári távirat alapján:

Klembovszky tábornok a hadsereg generalisszimusza a szentpétervári első és második tüzérezred leváltását elrendelte.

Szentpétervárt védelmi állapotba helyezték. A varsói és balti pályaudvar közötti Néva-csatorna mentén árkokat ásattak.

Rotterdam, szept. 14. Az ideiglenes kormány parancsára felszedték a vasuti sineket, hogy Kornilov további előnyomulását megnehezítsék.

London, szeptember 14. Reutter jelentés

Szentpétervár munkás negyedeiben munkás csapatokat szerveztek Kornilov ellen való védekezés céljából. Ezeket a csapatokat a céllovásban is kiképezték.

Sok tisztet, köztük a cenzurabizottság elnökét, letartóztattak.

Morizbergen és Neukaipenen át érvényesülő nagyobb orosz támadás elől kitértek. Baranovicsitól északra, Tarnopoltól keletre és a Zbrucz mentén élénk zavarótüzelés és felderítő csatározások. A Dnyeszter és a Fekete-tenger között nem volt nagyobb harci tevékenység.

Macedon harcvonal:

Az Ochrida-tótól délnyugatra csak gyenge ellenséges osztagok jutottak a hegységbe

Ludendorf.

HIREK

Szives kérelem

azokhoz, kik ez évadra vagy hónapra a város által szállítandó jégre jegyet váltottak.

Minthogy a jéggyártás, ehhez való anyaghiányában megakadt és ez évben aligha fog újból megindulni, kérelmem az, hogy a megváltott jégjegyeikért visszajáró pénzt oly módon juttassák a helybeli szegény hadirokkantaknak, hogy jégjegyeiket ilyen kijelentéssel adják át a városi pénztárnak.

A jócselekedet lélekemelő öntudata, az Ég el nem maradó áldása jut ki mindazoknak, kik ebben szerény példámat követik. **M. L.**

— **Katonai kitüntetések.** Öfelsége a hadi-ékitményes harmadosztályu katonai érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján és a kardokkal az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásának elismeréséül **Biscan** Miksa főhadnagynak és az ellenség előtt hősi halált halt **Del-Medico** Ferdinánd tart. hadnagynak.

Megparancsolta továbbá a király, hogy az ellenség előtti vitéz magatartásukért a legfelső dicséző elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újlag tudtul adassék **Kovács** József tart. főhadnagynak és első ízben tudtul adassék **Schauer** Gyula tart. hadnagynak.

— **Kir. adóhivatali kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter a vármegyei adóhivatali tisztek körében kinevezte:

Kracsinger Jenő nagyikindai adóhivatali és **Zsolnai** József nagyszentmiklósi adóhivatali pénztárnokokat ugyanoda a VII. fizetési osztályba adóhivatali főpénztárnokokká,

Borbély György nagyszentmiklósi adóhivatali ellenőrt ugyanoda adóhivatali főellenőrré a VII. fizetési osztályba,

Balázs Ignác és **Weber** József pancsovai kir. adóhivatali tiszteket jelenlegi állomáshelyükön a IX. fizetési osztályba adóhivatali főtisztékké, **Szeitz** Lajos nagybecskereki, **Schreiber** Kálmán törökbecsei, **Ádám** Péter zombolyai és **Luxeder** Ervin törökbecsei adóhivatali tiszteket jelen minőségükben és állomáshelyükön a X. fizetési osztályba.

— **Az új vöröskereszt-sorsjegyek.** Az új vöröskereszt-sorsjegyek sikere napról-napra fenyesebb lesz. Az emberbaráti cél mellett a rendkívül kedvező nyerési esélyek biztosítják a legfényesebb sikert. A bankok holnap lezárják a jegyzést. A holnapi napot használja még ki mindenki, aki a jegyzést eddig elmulasztotta.

— **A városi zeneiskola növendéke a zeneakadémián.** **Keller** Kornélt, a nagybecskereki zeneiskola növendékét, aki itt **Gilde** Vendel tanítványa volt 4 évig és most a budapesti orsz. zeneakadémián a felvételi vizsgát kiünöd eredménnyel tette le — mint értesülünk — felvették az akadémia rendes növendékei sorába.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szeptember 13.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Keleti harctér:

Bukovinában és a Zbrucz mentén élénk ellenséges tüzérségi és járőrtvékenység

Olasz harctér:

A Monte San Gabriellen és Görztől keletre fekvő állásaink ellen intézett nehéz tüzérségi tűz tovább tart. A Monte San Gabrielle északnyugati lejtőjénél fekvő árkaik megtisztításánál tegnap reggel óta elkezdett harcokban 23 tisztet és 535 főnyi legénységet fogtunk el és 12 géppuskát zsákmányoltunk. Podlesce ellen irányult ellenséges járőröket visszavertünk.

Tirolban és Karinthiában heves zivatarok és hóviharak akadályozták a harci tevékenységet.

Balkán harctér:

Nem volt fontos esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szeptember 13.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rosz látási viszonyok mellett a harci tevékenység az arcvonalokon a tüzelés átmeneti fokozódását és előtéri ütközeteket leszámítva általában csekély maradt.

Voss hadnagy légi harcban 47-ik ellenfelét lötte le

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A riga-wendeni uttól délre lovassági őrszeink

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, szeptember hó 15-ikén 2 előadás: fel 7 és 9 órákor

Vasárnap, szeptember hó 16-án 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órákor

Az ibolyafaló.

Egy csábító regénye 3 felvonás, Amerika legnevesebb művészeivel.

A vén bakancsszállító és fia a bohém. Vidám erkölcsrajz 3 felv.

A magányos sir.

Dráma 5 felvonásban. A főszerepben a gyönyörű Mia May.

— — A kinematografia páratlanul álló csodafilme! — —

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, szeptember hó 15-én 2 előadás.

Zelnik ujdonság!

Szerelmi játék.

Vígjáték 3 felvonásban.

Főszereplő: Zelnik Frigyes.

A festő végzete. Mester-hét.

Dráma. Aktuális

— Előadások este fél 7 és 9 órakor. —

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárak. Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1-20K, I. hely 1- K, II. hely 80 f., III. hely 50 f.

Reméljük, hogy a tiz éves kis Reller Kornél sikereiről még többször lesz alkalmunk hallani.

Reller Kornél a városi zeneiskolának második tanítványa, aki a zeneakadémiába került. Az első Fichtel József fuvalás volt, aki most már másodikéves akadémiai növendék.

Kitüntetett katonák. A hadseregparancsnokság újabb a következő 12. gy. ezredbelieket tüntette ki vitézségükért:

Az elsőosztályú ezüst vitézségi érmet kapták: Rodlauer Alajos tart. hadnagy, Juhász Ferenc szakaszvezető, Gergely István tizedes, Vancsó János őrzető, Jabuszek László, Oláh Sándor és Nádai Mihály gyalogosok.

A másodikosztályú ezüst vitézségi érmet kapták: masodizben Ginter Albert tizedes és Simó János gyalogos, elsőizben Mednyánszky István szakaszvezető, Lazi Ferenc, Kaszab János, Rónhák Lajos, Narpesz Rezső, Krahulik István, Piller Antal, Simunek Pál, Markusz József, Michalik István, Reich Béla, Tóth Valentin, Beluszky János, Pavelka Ferenc gyalogosok, Dallos Ferenc szakaszvezető, Pollák Sándor tizedes, Melichar Márton őrzető, Sámuel Imre, Kasznár József és Rezidek Ignác gyalogosok.

A bronz vitézségi érmet kapták: Kukucska Emil és Pap Dezső gyalogosok.

A munkásbiztosítás Szerbiában.

A pancsovai kerületi pénztár kirendeltséget állított fel Belgrádban. — A kirendeltség már meg is kezdte működését. — Egész Szerbiában kötelezővé teszik a munkások biztosítását. — Az országos pénztár titkárának nyilatkozata.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, szeptember 12.

Néhány héttel ezelőtt egészen csöndben, minden feltűnés nélkül megkezdte működését Belgrádban a pancsovai kerületi munkásbiztosító pénztár kirendeltsége és ezidőszent Belgrád valamennyi ipari üzemének munkása baleset és betegség ellen biztosítva van a kirendeltségnél. Ez az intézkedés nemcsak szociális és közegészségügyi szempontból mondható fontosnak, annak kétségkívül jelentős nemzetközi súlya is van és az a befejezett tény, hogy a magyar munkásbiztosítási törvényt léptették életbe Szerbiában és hogy ott az Országos Munkás Betegséggyógyító és Balesetbiztosító Pénztár egyik szerve működik, a jövőt illetően is sokat jelent.

Bizonyos, hogy ennek a berendezkedésnek az ország határain túl menő nagy jelentősége van, de a dolog balkáni kapcsolatánál fogva különösen Torontálmegyét érdeklí közlebből. A pancsovai pénztár egyébként is közelről ér-

— **Hol jegyezhetők városunkban a vörös kereszt sorsjegyek.** A most kibocsátásra kerülő m. szent korona országainak vörös kereszt egylete sorsjegyek városunkban a következő pénztáraknál jegyezhetők: Torontáli Takarékpénztár, Közgazdasági bank, Nagybecskerek Népbank, Torontáli Agrárbank, Ipar és kereskedelmi bank, Szerb takarékpénztár.

— **A Városi Moziban** tegnap telt ház előtt mutatták be a „Titkos írás” című detektívfilmet, mely nagy tetszést aratott. Szombaton „Az ibolyafaló”, egy csábító regénye kerül bemutatásra, vasárnap pedig „A magányos sir” című nagyhatású dráma van a műsoron, amelyben a gyönyörű Mia May játsza a főszerepet.

— **Iskolás gyermekek** egészségét a hüléstől a jótalpu cipővel tudjuk megóvni. E célra szolgál a *Melder*-sodronyalp, amely az ép cipőnek talpát a kopástól és átnedvesedéstől megóvj. De elő lehet szedni minden féltregett régi rosztalpu cipőt is, mert ha azt *Melder*-sodronyalpallal látjuk el, megint használhatóvá tesszük — anélkül — hogy egyéb költséggel járna, mert a *Melder*-sodronyalpát mindenki önmaga erősítheti fel. Minden kereskedőnek saját érdeke, ha a nagyközönség részére ezen rendkívül gazdaságos cikket hozzáférhetővé tenné azért, hogy minden számból megfelelő raktárt tartana.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskerek anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Adamov Lázár gk. földmives és Gardinovacski Angyalko. — Laletin Vitályos gk. szabósegéd és Dokmann Gyula gk. — Dick Miksa izr. kereskedő és Klein Mária izr.

Születések: Dremjina János rk. őrmester a cs és kir. 12. gyalogezredben, fiu. — Boltye Géza rk. bognár, fiu. — ifj. Hajdu András rk. napszámos, leány. — Magyar György ág. ev. cukorfőző, leány. — Palnik Katalin rk., fiu. — Schmiedt Antal rk. kőmives, leány.

Halálozások: Vogel Attila rk. 18 hónapos, agyhártyalob. — öz. v. Becsei Józsefné rk. 74 éves, aggkór. — Mires Milosné 43 éves, has-hártyalob. — Dévity Dragomir gk. 15 éves, idült gerincagygyulladás. — Szántó Eszter ref. 13 hónapos, bélhurut. — Nagy József rk. 65 éves napszámos, gyomorhurut. — Ignjatovic Iván gk. 45 éves városi közzgám, tüdővész. — Theobald Henrik ág. ev. 84 éves ács, aggkór. — Ruzsics Sebő gk. 88 éves földmives, aggkór. — Kirtvánszki Milos gk. 75 éves napszámos, aggkór. — Petrikánics Gézané rk. 47 éves, méhrák. — Csobanov Eutim gk. 75 éves, aggkór. — öz. Nagy Lászlóné rk. 76 éves, aggkór. — FeutjKatalin rk. 5 hónapos, bélhurut. — Roosz Mátyas rk. 52 éves napszámos, vesebaj.

— **Katonatthon** Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2—9 óráig.

ben vannak, részben magyarországi vállalatok telepei, részben azonban ott alakult és ott önálló vezetés alatt levő üzemek.

— Az Országos Pénztár ezen javaslatának mintájára szolgált a német kormány azon intézkedése, amellyel Lüttichben, kevéssel a város elfoglalása után megbizta a düsseldorfi Ortskrankenkasse-t, hogy a betegség elleni biztosítás teendőit lássa el. Később azután a lengyei területre vonatkozólag hasonló intézkedések történtek a német birodalmi tanács részéről.

— A pancsovai kerületi pénztár érdeme, hogy ezt a fontos közegészségügyi és szociális akciót újból napirendre tűzték és a Belgrádi Katonai parancsnokság megértő és belátó támogatásával meg is valósították. Belgrádban ugyanis kirendeltséget létesített a pancsovai pénztár és az Armeoberkommandó engedélyével a katonai hatóság és a pancsovai pénztár megegyezést kötöttek, amely a biztosítási kérdéseket minden tekintetben az 1907. évi XIX. t.-c., azaz a munkásbiztosítási törvény szellemében rendezte E szerint a katonai parancsnokság bejelenti az összes polgári munkásokat, tekintet nélkül azok nemzetiségére a belgrádi kirendeltségnek, amely azokat el látja ugyanazokkal a segélyekkel, amelyeket a magyar törvény előír és pedig tekintet nélkül arra, hogy a polgári munkások katonai üzemeknél vannak-e alkalmazva, vagy pedig polgári üzemeknél.

— A kirendeltség taglétszáma ezidőszent megközelíti a kétezret és kilátás van arra, hogy ez a szám rövidesen még néhány százal emelkedni fog. A bejelentés épen úgy mint nálunk, kötelező, azonban a katonai üzemek a törvény által előírt fél járulékoszeg helyett a teljes járulékoszeget maguk viselik, úgy hogy a katonai üzemeknél alkalmazott munkásokat semmi féle biztosítási költség nem terheli.

— A pénztárnak rendelő intézete is van, amelyben belgyógyászati, sebészeti és urológiai rendelés folyik. Három orvost, akik közül egyik a pénztár főorvosa, a katonaság rendelt ki, a pénztár azonban őket megfelelő díjazásban részesíti. A pénztár erős igénybevétele még egy polgári orvos alkalmazását is szükségessé tette. A pénztár és a rendelő intézet helyiségeit és butorait a pénztár a katonai parancsnokság engedélyével rekvirálta. A gyógyszerészek, szintén a katonai parancsnokság közbenjárásának eredményeképpen harminc százalékos engedményt adnak, épen úgy, mint a magyarországi gyógyszerészek, ha forgalmuk az évi hater ezer koronát meghaladja.

— A táppénzfizetés és a gyermekágyi segélyfizetés minden akadály nélkül folyik. Minthogy a munkásság meglehetősen egészséges, az eddigi pénzügyi eredmény feleslegzet mutat. Az Országos Pénztár pancsovai helyi szerve igazgatójának, Altmann Jánosnak kitűnő és eredményes intézkedését örömmel vette tudomásul és megbizta őt az ügyek további vitelével. Most vannak folyamatban a tárgyalások, hogy a belgrádi kirendeltség működését az egész ország területére kiterjesszék, aminek természetesen igen nagy jelentősége van Szerbia egészségügyi rekonstrukciója szempontjából.

— A háborút megelőző időben Szerbiának volt már betegség ellen biztosítása és pedig a szerb törvény a magyar törvény mintájára

Csúnya nők — szépek Szép nők — szebbek

lesznek, ha arcőrük, keblük, nyakuk és kezeik finomítására, felfrissítésére és szépítésére állandóan a legfőbbkétebb bőr-ápoló szert: a valódi

DIANA ALABASTROM-PUDERT

használgják. Egy kísérlet meggyőzi e szer csodába — illó hatásáról. —

Mindenütt kapható!

— Főelárusítóhely: —

DIANA KERESKEDELMI R. T. Budapest, V., Nádor-utca 6

deklí Nagybecskerek közgazdasági köreit és így feltétlenül érdeklődésre számíthat itt az az érdekes nyilatkozat, amelyet előttem a Torontál szerkesztősége részére az Országos Pénztár kiváló titkára Bánóczy László dr. tett.

Bánóczy dr. a szerbiai munkásbiztosításról ezeket mondotta:

— Amikor Mackensen győzelmei után megszálltuk Szerbiát és ennek következményeképpen megindult ott az ipari élet, az Országos Munkásbetegséggyógyító és Balesetbiztosító Pénztár azzal a javaslattal járult a kereskedelmiügyi miniszter elé, hogy a munkásbiztosítás érvényét terjesszük ki a megszállott déli területekre is. Az ipari élet természetesen nem csak tényleges állományu katonákat foglalkoztatott, akiknek biztosítási viszonyai még ma sem rendezettek, minden kétségen kívül, hanem nagyszámu polgári munkást is és pedig természetesen ezek sorában nemcsak magyar alattvalót, hanem főként szerb alattvalókat is. Azok a vállalatok, amelyek Szerbiában üzem-

készült. A világháboru természetesen felbeszárkította a szerb munkásbiztosítás működését, az a tény tehát, hogy ezt a szerepet a háboru tartamára a magyar munkásbiztosítás vállalta, túl meg a szociális és közegészségügyi kereteken és minden tulás nélkül nemzetközi jelentőségű intézkedésnek mondható.

P. J.

TŐZSDE

— Délutáni telefonjelentés. —

A pénteki magánforgalom vonatottan indult.

A nemzetközi papírok közül a M. H. 1195, a Rimamurányi 1163 és az Osztrák államvasut 1038 korona volt kezdetben.

A tőzsdén ma újra az a hír volt elterjedve, hogy a közúti vasutnak sikerülni fog a tarifa emelését keresztülvinni és erre a hirre a Közúti 5—10 koronával magasabban, 850 korona árfolyamon indult.

A hajózási papírok ismét tartottak.

A bankpapírok egy-kettő kivételével általában tartottak, kivéve a Fabankot, amely a tegnapi zárathoz képest kezdetben 8—10 koronával hullámzott. A Magyarbank 790, Agrárbank 836, Jelzálogbank 480, Leszámitolóbank 656 korona volt kezdetben.

Az ipari részvények közül Klotild részvényben volt élénk üzlet, mely 8—10 koronával magasabban, 598 koronás árfolyamon indult.

Építkezési és malomrészvények tartottak. Gabonátőzsde üzletelen.

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

Pályázati hirdetmény.

Ürményháza község jegyzőjénél (Torontál megye) október hó 15-étől alkalmazást nyer egy jóírásu, kellő iskolai képzettségű *gyakor* nok. Nyelvismeret nem kívántatik.

Évi fizetés 1560 korona, szorgalom esetén havi 10 korona mellékjövedelem és 200 korona lakbérsegély.

Ürményháza, 1917 szeptember 6-án

Verpeléti Kalmán jegyző.

Magyar utca 2890. számú

ház eladó.

Házmester

lehetőleg azonnali
belépésre kerestetik.

Cím a kiadóban.

Egy 6 méter hosszú és 5 méter széles vadonat új **esőponyva**, egy kerek kút-**álvány** kerékkel, láncsal és vederral együtt és ugyan-csak egy jókarban levő **betegtölőszék** szabad kézből

eladó.

Ajánlatokat üzletébe kér **PIKING JAKAB** ügynök, Nagybecskerek, Martinuzzi-utca 1.

Nyomdásztanoncui

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvételik

≡ lapunk nyomdájában. ≡

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala

Fuvarozást

(homok, téglá, fa, gabona-nemüeket stb.) jutányosan vállal megbízható személy-zettel

Kurländer Imre cég

Nagybecskerek.

Telefonszám 35.